

Yönetmelik

Çevre ve Orman Bakanlığından:

Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği (76/160/AB)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, insan sağlığını ve çevreyi korumak üzere, yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan suların kalitesini belirlemek ve bu suların başta mikrobiyolojik olmak üzere her türlü kirletici ile kirlenmesinin engellenmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, sağlık amacıyla kullanılan sular ile yüzme havuzlarındaki sular haricindeki yüzme ve rekreasyonel amaçlı kullanılan sulara uygulanacak kriterlerin belirlenmesi, izlenmesi, denetlenmesi ve raporlanması ile ilgili teknik ve idari esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 ve 11 inci maddelerine ve 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

Doğal zenginleşme: İnsan müdahalesi olmaksızın bir su kaynağının topraktan, toprak içinde bulunan bazı maddeleri almasını,

İl teşkilatı: İl çevre ve orman müdürlüğü, il sağlık müdürlüğünü,

İdare:

a) 2872 sayılı Çevre Kanununun 3/3/1988 tarihli ve 3416 sayılı Kanunla değişik 12 nci maddesi uyarınca atık, artık ve yakıtların arıtılması, uzaklaştırılması, zararsız hale getirilmesi ve ithali ile ilgili hususlarda denetleme ile yetkili kılınan Bakanlığını,

b) Kurum, kuruluş ve işletmelere işletme ve kullanım izni verilmesi ve denetim görevinin ifasında yetkili olmak üzere; Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre Sağlık Bakanlığını, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre Kültür ve Turizm Bakanlığını, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 7/8/1991 tarihli ve 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre Tarım ve Köyişleri Bakanlığını, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla kurulan su ve kanalizasyon idareleri, 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun verdiği yetkiler doğrultusunda mülki amirleri, büyükşehir ve şehir belediye başkanlıklarını,

c) Atıksu altyapı tesislerinin bulunduğu yörelerde, kanalizasyona bağlantı izni veren, atıksu altyapı tesislerinin inşaatı, bakımı ve işletilmesinden sorumlu olan, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerini, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeleri,

d) Alıcı su ortamlarına deşarj izni için, mahalli çevre kurullarının alacağı karar ve görüşler doğrultusunda büyükşehirbelediye hudutları içerisinde ve dışında mahallin en büyük mülki amirini,

e) Derin deniz deşarj izni için; derin deniz deşarjı projeleri Bakanlıkça onaylandıktan sonra mahalli çevre kurulunun uygun görüşü ile mahallin en büyük mülki amirini,

f) 2872 sayılı Çevre Kanununun 15 ve 16 ncı maddelerinde söz edilen faaliyetlerin durdurulması hallerinde Sağlık Bakanlığını, Bakanlığı ve mahallin en büyük mülki amirlerini,

g) 2872 sayılı Çevre Kanununun 20, 21, 22 ve 23 üncü maddelerinde belirtilen idari nitelikteki cezaların verilmesinde aynı Kanunun 24 üncü maddesinde yetkili kılınan kamu kurum ve kuruluşlarını,

Rekreasyon alanları: Plaj olarak kullanılan kıyı suları ile temas gerektirmesine bakılmaksızın sportif amaçla kullanılan akarsu, göl, baraj gölü ve deniz sularını,

Yüzme suyu: Yetkili makamlarca yüzmeye açıkça izin verilen veya yüzmenin yasaklanmadığı ve geleneksel olarak çok sayıda insanın yüzdüğü akarsu, göl, baraj gölü ve deniz suyunu,

Yüzme alanı: Yüzme suyunun bulunduğu alanı,

Yüzme sezonu: Yerel adetlerin ışığında, yüzme ve hava şartlarına bağlı olarak mevcut olabilen yerel kurallara ve çok sayıda yüzücünün olması beklenen dönemi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler ve Esaslar

Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların korunması ile ilgili esaslar

Madde 5 — Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların korunması ve kirlenmesinin önlenmesinde aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan su ortamlarına her türlü atık suyun deşarj edilmesi yasaktır. Bu su ortamlarını besleyen akarsu ve kuru derelere söz konusu su ortamlarının kalitesini değiştirecek şekilde atık su deşarjına izin verilmez.

b) Her türlü katı atık ve artıklar yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan su ortamlarına atılmaz ve atılmasına izin

verilmez.

c) Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan su ortamlarına atıksu arıtım tesislerinden yapılacak deşarjlar, söz konusu su ortamlarını olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde yapılır.

c) 31.12.2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği içinde yer alan denizlerin kirlenmesinin önlenmesi ile ilgili hükümler geçerlidir.

Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların kalite kriterleri

Madde 6 — Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan sularda aranacak fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik parametreler Ek-1’deki Tablo’da verilmiştir. Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların bu parametrelerde belirtilen sınırlara uygun olması sağlanır.

Ölçüm sonuçlarının değerlendirilmesi

Madde 7— Herhangi bir amaçla kullanım açısından sınıflamaya alınmış olsun ya da olmasın tüm yüzme ve rekreasyonel amaçlı kullanılan suların sağlıklı bir ortam halinde muhafazası için, yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan sular, Ek-1’deki Tablo’da verilen kalite kriterlerini sağlamalıdır. Ek-1’deki Tabloda yer alan parametrelere ilişkin ölçüm sonuçları;

a) Alınan örneklerin % 95’inde test sonuçları Ek-1’deki Tablo’da belirtilen zorunlu değerleri sağlaması,

b) Diğer bütün durumlarda; toplam koliform ve fekal koliform parametreleri için numunelerin % 80’inde, diğer parametrelerin ise % 90’ında test sonuçları Ek-1’deki Tablo’da yer alan kılavuz değerlerini sağlaması,

c) Numunelerin, %5, 10 veya 20’sinin parametre değerlerine uygun olmadığı durumlarda, mikrobiyolojik parametreler, pH ve çözülmüş oksijen parametreleri hariç, diğer parametreler için alınan numunelerin her birinde ilgili sütunlarda verilen değerlerden en fazla % 50 oranında sapma olması,

halinde uygun kalite kriterleri olarak kabul edilebilir.

Yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan suların kalite kriterinin sağlanmasında; Ek-1’deki Tablo’da verilen parametreler için zorunlu değerler tanımlanmış olup olmadığına bakılmaksızın kılavuz değerlere uyum sağlamak için idare gerekli tedbirleri alır/aldırır.

Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların kalitesinin sağlanması

Madde 8 — Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların kalitesinin sağlanmasında aşağıdaki hususlara uyulur.

a) Yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların kalitesinin bu Yönetmelikte belirlenen sınırlara uyması için gerekli bütün tedbirler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren alınır.

b) Yüzme ve rekreasyon sularına yapılacak olan ve Ek-1’deki Tablo’da yer alan mikroorganizmalar, fiziksel ve kimyasal maddeleri içeren arıtılmış atık suların boşaltımına ilişkin alınacak deşarj izni için 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

d) Yüzme ve rekreasyon alanlarına olumsuz yönde etki eden ve edebilecek potansiyel kirlenici kaynakların miktarını ve içeriğini tespit etmek, kirliliği kaynağında durdurmak amacıyla, coğrafik ve topografik verileri de kapsayacak şekilde, akarsu, göl ve deniz sularının periyodik olarak incelenmesi çalışmaları ilgili kurumların mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

Numune alma esasları

Madde 9 — Yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan sulardan numune alınması sırasında aşağıdaki kurallara uyulur.

a) Numune alınmasına yüzme sezonunun başlamasından on beş gün önce başlanır ve numuneler Ek-1’deki Tablo’da belirtilen aralıklarla aynı numune noktasından alınır.

Bakanlık ve/veya Sağlık Bakanlığı ve adı geçen bakanlıkların il teşkilatlarınca yapılan inceleme, denetim veya örnekleme çalışmaları sonucunda, yüzme suyunun kalitesine olumsuz etkide bulunabilecek maddelerin boşaltıldığı yada boşaltılmasının muhtemel olduğu anlaşılırsa veya su kalitesinde bir düşüş olduğundan şüphelenilirse ilave örnek alınır.

b) Numuneler, günlük ortalama yüzücü sayısının en yüksek olduğu yerlerden, tercihen su yüzeyinin 30 cm. altından alınır. Mineral yağ araştırması için numune alınması söz konusu olduğunda, numune su yüzeyinden alınır.

c) Bakteriolojik parametrelerin analizi için alınacak numune miktarı en az 350-450 ml. dir. Numuneler steril, kahverenginde nötr cam şişelere alınır. Şişe ağzları steril cam, kauçuk vs. tıpa ile kapatılır, etiketlenir ve yirmidört saat içinde laboratuvara ulaştırılarak analizi yapılır.

d) Fiziksel ve kimyasal parametrelerin analizi için alınacak numune miktarı en az bir litre olmalı ve Ek-1’deki Tablo’da yer alan parametrelerden toplam fenol, toplam siyanür ve ağır metal analizleri için numune alımı sırasında numuneye özel uygun koruma yöntemleri uygulanır ve numunelerin yirmidört saat içinde laboratuvara ulaştırılması sağlanır.

e) Numuneler +4 °C’de soğutma kalıpları bulunan termoizole kutularda muhafaza edilir.

Numune noktalarının belirlenmesi

Madde 10 — Yüzme ve rekreasyon suyu olarak kullanılan alanlarda yapılacak olan izleme çalışmasında belirlenecek numune alma noktaları, vali başkanlığında başta il teşkilatları temsilcileri olmak üzere ilgili diğer idare temsilcilerinden oluşan bir komisyon marifetiyle belirlenir.

Komisyon, numune alma noktalarının belirlenmesi, belirlenen noktaların değerlendirilmesi ve ihtiyaç duyulduğunda bu noktaların revizyonunun gerçekleştirilmesi amacıyla bir kere yüzme sezonu başı, bir kere de yüzme sezonu sonu olmak üzere yılda iki kez toplanır. Belirlenen numune alma noktaları her yıl düzenli olarak Bakanlığa bildirilir.

Analiz metodları

Madde 11 — Yüzme ve rekreasyon suyu numuneleri Ek-1’deki Tablo’da belirtilen analiz metodlarına göre analiz edilir. Ulusal yada uluslararası alanda kabul edilmiş diğer metodları kullanan laboratuvarların elde ettikleri sonuçların Ek-1’deki Tablo’da belirtilen metodlara denk yada kıyaslanabilir olmasının sağlanması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Muafiyet durumları

Madde 12 — Aşağıda belirtilen hallerde bu Yönetmelik uygulanmaz:

a) Beklenmedik hava ve jeolojik şartlarda alınan örneklerin analizlerinde Ek-1'deki Tablo'da (0) olarak işaret edilen parametrelere ait değerlerden sapmalar, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen yüzdelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

b) Yüzme suyunun doğal zenginleşmeye uğraması nedeniyle Ek-1'deki Tablo'da belirtilen belli parametrelerin belirlenen değerlerden sapsması durumu istisna kabul edilir.

(a) ve/veya (b) seçeneklerinin oluşması halinde, söz konusu istisnai durumlar resmi evraklarla belgelenir ve bu evraklar Bakanlığa gönderilir.

Bu maddede sayılan istisnalar, hiçbir halde halk sağlığının korunması için zorunlu şartları yok saymaz.

Denetim

Madde 13 — Yüzme ve rekreasyon sularında yapılan izleme sonucunda elde edilen değerlerin bu Yönetmeliğin 6, 7, 8, 9 ve 11 inci maddelerinde belirtilen hususlar kapsamında, Ek-1'deki Tablo'da verilen değerleri aştığı hallerde, Bakanlık, kirliliği kaynağında durdurmak için gerekli denetimleri yapar. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan izleme sonuçlarının geciktirilmeksizin Bakanlığa bildirilmesi zorunludur.

İdarelerin, belirtilen alanlarda, kanunlarla kendilerine verilmiş yetkileri çerçevesinde denetim yetkisi saklıdır.

İdarenin, kendi yetki ve sorumlulukları çerçevesinde izleme ve denetim hakkı saklıdır. Bu kapsamda, çevre ve halk sağlığının korunması amacıyla idareler, yüzme ve rekreasyonel alanlarındaki muhtemel kirliliği önlemek için gerekli tedbirleri alır/aldırırlar.

İzleme

Madde 14 — Yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan sulardaki izleme çalışmaları 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu çerçevesinde Sağlık Bakanlığı tarafından gerçekleştirilir. Ancak, Bakanlığın, gerekli gördüğü hallerde belirtilen sularda izleme çalışmaları yapma yetkisi saklıdır.

Yapılacak izleme ve denetlemelerde; numuneler Ek-1'deki Tablo'da belirtilen analiz metodlarına ve verilen sıklık derecesine göre analiz edilir. Farklı ölçüm metodları kullanan laboratuvarlardan elde edilen sonuçlar, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen hükümlerine göre değerlendirilir.

Raporlama

Madde 15 — Bu Yönetmelik kapsamında ilgili idarelerce yapılan denetim, izleme, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen veriler her yılın Ocak ayı içerisinde Bakanlığa resmi olarak elektronik ortamda rapor edilir.

Yaptırım

Madde 16 — Bu Yönetmelik hükümlerine uymayarak yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların Ek-1'deki Tablo'da yer alan kalite kriterlerinin bozulmasına neden olan her türlü faaliyete 2872 sayılı Çevre Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde yaptırım uygulanır.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden 10 yıl sonra Ek-1'deki Tablo'da verilen parametrelerinden toplam koliform için 1000/100 ml olan değer 500/100 ml ve fekal koliform için 200/100 ml olan değer 100/100 ml olarak uygulanır. 10 yıllık süre içerisinde ilgili tesisler bu kriterlerin sağlanması için gerekli tüm önlemleri almak zorundadırlar.

Yürürlük

Madde 17 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18 — Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

YÜZME VE REKREASYON AMACIYLA KULLANILAN SULARIN SAĞLAMASI GEREKEN KALİTE KRİTERLERİ TABLOSU

Parametreler	K	Z	Mini mu m Örnek alma sıklığı	Analiz ve inceleme metodu
A Mikrobiyolojik				
1 Toplam koliform /100 ml	1000	500	10000	iki hafta bir Membran Filtre

			5 yılı)	(1)		
2	Fekal koliformlar ml /100	20 0	10 0 (2 01 5 yılı)	2000	iki haft ada bir (1)	Membran Filtre
3	Fekal streptokok ml /100	100		1000	iki haft ada bir (1)	Membran Filtre
4	Salmonella litre /1	-		0	(2)	Membran Filtre
5	Entero virüsler litre PFU/10	-		0	(2)	Membran Filtre (Virüse yönelik)
B Fiziko-kimyasal						
6	pH	-		6 ila 9 (0)	(2)	pH 7 ve 9'da kalibrasyonla elektrometri
7	Renk	-	-	Renkte olağan dışı bir değişikl ik olmam alı (0)	iki haft ada bir (1) (2)	Görsel inceleme yada Pt. Co ölçğinde standartlarla fotometrik olarak
8	Mineral yağlar mg/l	-		Su yüzeyi nde görünü r film tabaka ve koku olmam alı	iki haft ada bir (1) (2)	Görsel yada kokusal inceleme yada uygun bir miktar kullanarak ayrıştırma ve kuru atığın tartılması
9	Metilen mavisiyle reaksiyona giren (lauril-sülfat) yüzey aktif maddeler mg/l	-		Kalıcı olmaya n köpük	iki haft ada bir (1)	Görsel inceleme yada metilen mavisi ile spektrometrik absorpsiyon
		≤0,3				

			-	(2)	
10	Toplam Fenol mg/l C ₆ H ₅ OH	- ≤0,005	Fenolün özel kokusu bulunmayacak ≤0,005	iki haftada bir (1) (2)	Fenolün özel kokusunun olmadığına doğrulanması veya 4-aminoantipyrine absorpsiyon spektrofotometrisi (4 AAP) metodu
11	Işık geçirgenliği (m)	2	1(0)	iki haftada bir (1)	Secchi diski ile
12	Çözülmüş oksijen oksijene doygunluk yüzdesi	80 - 120	-	(2)	Winkler metodu ya da elektrometrik metod(oksijen metre)
13	Katran kalıntıları ve ağaç, plastik maddeler, şişeler, cam kaplar, plastik, kauçuk benzeri ve diğer yüzen maddeler	bulunmamalı		iki haftada bir (1)	Görsel inceleme
14	Amonyum mg/L NH ₄			(3)	Absorpsiyon spektrofotometrisi, Nesslermetodu, ya da indofenol mavisi metodu
15	Kjeldahl Azotu mg/L N			(3)	Kjeldahl metodu.
C Kirlenme göstergesi olarak görülen diğer maddeler					
16	Pestisitler mg/l (paratilon, HCH, dieldrin)			(2)	Uygun solventlerle ekstraksiyon ve kromatografik yöntemlerle belirleme
17	Ağır Metaller: mg/l - Arsenik As - Kadmiyum Cd			(2)	Genellikle ekstraksiyonu takiben Atomik Absorpsiyon Spektrofotometrisi

	-Krom VI CrVI - Kurşun Pb - Civa Hg				Veya ICP-OES yöntemi
1 8	Toplam Siyanür mg/l CN			(2)	Özel bir ayıraç kullanarak absorpsiyonspektrofotometrisi
1 9	Nitrat- mg/l NO ₃ Fosfat mg/l PO ₄			(2)	Özel bir ayıraç kullanarak absorpsiyonspektrofotometrisi

K = Kılavuz

Z= Zorunlu

(0) Olağanüstü Coğrafik ve/veya meteorolojik şartların olduğu durumlarda limit değerler geçilebilir.

(1) Önceki yıllarda alınan örneklerin bu tabloda çok daha iyi sonuçlar verdiğinde, suyun kalitesini düşürmesi muhtemel yeni bir faktör görülmediğinde, yetkili makamlar örnek alma sıklığını 2 kat azaltabilirler (iki haftada bir yerine dört haftada bir gibi).

(2) Yüzme alanında yapılan incelemenin bu maddenin var olduğunu yada suyun kalite bozulduğunu göstermesi halinde, yetkili makamlarca konsantrasyon kontrol edilir ve 1 sonucunda Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği , “Deniz Suyununun Genel Kalite Kriterleri” Tablo belirtilen standart değerlerin aşıldığının tespiti durumunda Bakanlıkca gerekli önlemler alınır/aldırılır.

(3) Suyun ötrofikasyonuna yönelik bir eğilim görüldüğünde bu parametrelerin yetkili otoriteler tarafından kontrol edilmesi gerekir.